

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-12-18
Besvaras senast
2026-01-20

Till socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M)

2025/26:255 Rätten till LSS och hjälpmedel för personer med funktionsnedsättningar

I *Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2024* konstaterar Myndigheten för delaktighet (MFD) att utvecklingen inom LSS och tillgången till hjälpmedel går i fel riktning. Insatserna blir mindre individualiserade, trösklarna högre och likvärdigheten mellan kommuner och regioner allt sämre.

Detta underminerar både funktionshinderspolitikens mål och intentionerna i LSS-lagen. MFD rapporterar att människor får svårare att få de LSS-insatser de har rätt till, såsom ledsagarservice, avlösarservice, bostad med särskild service och personlig assistans.

Neddragningar, skärpta bedömningar och otydliga kriterier leder till att personer med omfattande stödbehov får avslag, tvingas överklaga i domstol eller blir helt beroende av anhöriga. Många av återkraven inom assistansersättning är på mycket höga belopp, oftast mångmiljonbelopp, vilket kan riktas mot den enskilde eller mot anordnaren.

Utvecklingen innebär en dramatisk förskjutning bort från lagens mål om jämlika levnadsvillkor och full delaktighet. Rapporten lyfter även betydande brister i tillgången till hjälpmedel. Många regioner förskriver inte fritidshjälpmedel alls, trots att dessa ofta är avgörande för att man ska kunna leva ett aktivt liv, ta sig ut, delta i samhället och motverka isolering.

För barn och personer med svag ekonomi innebär dessa brister att kostnaderna blir oöverstigliga och att rätten till delaktighet i praktiken urholkas.

MFD konstaterar att denna utveckling skapar stora skillnader i landet. Var en person bor avgör i dag om hen får en livsnödvändig insats eller inte. Detta strider mot principen om likvärdighet och mot grundläggande rättigheter. Enligt funktionsrättskonventionen ska konventionsstaterna vidta effektiva åtgärder för att säkerställa personlig rörlighet med största möjliga oberoende för personer med funktionsnedsättning.

Mot denna bakgrund vill jag fråga socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall:

1. Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att säkerställa att personer med funktionsnedsättningar får rätt till LSS-insatser och hjälpmedel?
2. Avser ministern och regeringen att göra funktionsrättskonventionen till lag?

.....

Nadja Awad (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch